

DRUŠTVENE VESTI

ACTIVITIES FROM THE SOCIETY

MAGISTRA BREDA KOSIRNIK PRAZNOVALA 90 LET

Darja Frankič

Magistra Breda Kosirnik (rojena Škerjanc) je 26. septembra 2025 praznovala svoj 90. rojstni dan. Sama rada reče: »Farmacija mi je bila položena v zibelko.« To ni naključje, saj je njen rojstni dan prav na god svetih Kozme in Damijana, zavetnikov farmacevtov, ko v Sloveniji obeležujemo tudi dan slovenskih lekarn.

Magistro Kosirnik poznajo generacije farmacevtov, farmacevtskih tehnikov in drugega strokovnega osebja, ki so delovali v 60., 70., 80. in 90. letih prejšnjega stoletja. Znana je bila kot oseba z avtoriteto – toda to avtoriteto je izkazovala s svojim znanjem, strokovnostjo in spoštljivim odnosom do ljudi. Nikoli ni povzdigovala glasu, temveč je s pomirjenimi, jasnimi in odločnimi besedami navdihovala zaupanje. Le redki vedo, da je magistra Kosirnik, ki živi v Kranju na Gorenjskem, po rodu Dolenjka. Rodila se je v številčni družini ob Krki. Ko je bil oče premeščen v Kranj, je tam obiskovala osnovno šolo in gimnazijo. Študij farmacije je, kot večina predvojnih in povojnih generacij farmacevtov, zaključila na Univerzi v Zagrebu. Na čase študija ima lepe, a tudi zahtevne spomine. Rada pove, kako so poleti s pevskim zborom potovali v Dalmacijo, a hkrati so bile razmere za bivanje in prehrano skromne. Včasih je bila celo lačna, bivalni prostori so ostajali neogrevani, obiski doma pa so bili redki – največ dvakrat na leto. Po končanem študiju se je zaposlila v kranjski lekarni, kjer je hitro dokazala svoje sposobnosti. V Zagrebu je opravila specializacijo iz analitične farmacije in nekaj let kasneje še specializacijo iz oblikovanja zdravil v Ljubljani. Na podlagi teh znanj je vzpostavila galenski laboratorij in skupaj s sodelavci razvijala dobre prakse, ki so bile pomembne tudi v jugoslovanskem merilu. Bila je ena od pobudnic in organizatork srečanj slovenskih analitikov in galenikov.

Ob osamosvojitvi Slovenije je imela vrsto pomembnih funkcij v okviru Združenja lekarn in pozneje Lekarniške zbornice Slovenije. Aktivno je sodelovala pri pripravi predpisov za

lekarniško dejavnost, vrednotenje dela v lekarnah in tudi pri pripravi prvega Zakona o zdravilih v Republiki Sloveniji. Kot predsednica komisije pri Lekarniški zbornici je sodelovala pri pripravi predlogov za specializacije in pripravništva. Za svoje delo je leta 1995 prejela najvišje odlikovanje Slovenskega farmacevtskega društva – Minařikovo odličje. Naj v nadaljevanju navajam nekaj dejstev, ki izhajajo iz utemeljitve za odličje:

Po letu 1972, ko je prevzela organizacijo in vodenje galenskega laboratorija v lekarni Kranj, se je aktivno ukvarjala z organizacijo in kakovostjo dela v galenskih laboratorijih. Na tem področju je bila posebno aktivna v času, ko se je

gradil in uvajal storitveni sistem v lekarnе. Bila je v delovni komisiji pri Združenju lekarn Slovenije, ki je pripravljala in urejevala ter določala strokovno-časovni normativ za vsa dela v lekarni od magistrálnih do galenskih pripravkov. Leta 1982, ko je postala predsednica strokovne komisije pri Združenju lekarn se je pričela aktivno vključevati v strokovna izpopolnjevanja farmacevtskih kadrov. Leta 1985 je pri strokovni komisiji Združenja lekarn pričela aktivnosti za strokovna srečanja delavcev galenskih in analitskih laboratorijev. Na vsakem srečanju se je obravnavala po ena galenska oblika, poleg organizacije srečanj je zbirala in urejevala recepture, pridobivala strokovna mnenja in zbirala tehnološke postopke izdelave. V tem času je sodelovala pri uvajanju kakovosti dela v lekarnah. Sprejete so bile dobre prakse (lekarniška in laboratorijska), kar je predstavljalo velik premik v kakovosti dela v lekarnah. Delala je na uvajanju dokumentacije v lekarnе in dopolnjevanju obvezne strokovne evidence o zdravilih in zdravilnih učinkovinah (obrazec za proizvodni list, spremni list, analizni postopek in analizni izvid, poročilo o opaženih nepravilnostih in evidenčni karton). Med leti 1988 in 1992, ko je bila predsednica strokovne komisije pri Slovenskem farmacevtskem društvu, je bila vključena tudi v delovno skupino za pripravo seznama zdravil, ki se lahko izdajajo brez recepta po posvetu s farmaceutom. Od leta 1991 naprej je aktivno sodelovala v Farmaceutski sekciji pri Slovenskem združenju za kakovost, kjer so prevajali in pripravljali izdajo dobre proizvodne prakse.

Svojo aktivno kariero je zaključila kot direktorica Gorenjskih lekarn leta 2000. Magistro Kosirnik sem osebno bolje spo-

znala v letih 1995–2000, ko je bila predsednica strokovne komisije pri Lekarniški zbornici Slovenije. Kasneje sem bila počaščena, da je pristala na sodelovanje pri pripravi Farmaceutskega terminološkega slovarja in kasneje še pri pripravi poglavja o lekarniški dejavnosti v knjigi Zgodovina zdravstva in medicine na Slovenskem. Bila je ena redkih, ki je bila pripravljena svoj prosti čas posvetiti pripravi tako zahtevnih strokovnih gradiv. Pri pregledu njene bibliografije sem ugotovila, da se je že pred upokojitvijo pričela ukvarjati z zgodovino farmacije na Gorenjskem. S temi aktivnostmi je nadaljevala tudi kasneje. Bila je med pobudniki za ustanovitev Sekcije za zgodovino farmacije pri Slovenskem farmacevtskem društvu leta 2014. Prav to umsko delo je, kot sama rada poudari, del recepta za kakovostno in aktivno starost. Drugi dve sestavini tega recepta pa sta redno gibanje v naravi in bogata socialna mreža, ki povezuje različne generacije – vključno z vnuki in pravnuki.

Draga Breda, ob tvojem častitljivem jubileju ti želim še mnogo življenjske energije, novih podvigov in predvsem dovolj časa, da boš z nami še naprej delila svoj dragoceni recept za bogato življenje.

Viri:

1. *Utemeljitev za odličje leta 1995*
2. *Osebni pogovori*
3. *Bibliografija Cobiss*

